

Vlaamse vrienden,

”Haalt Vlaanderen 2030?”: de vraag alleen al doet sommigen verkrampen. Volgens een notoir twitteraar zijn wij hier aan de IJzer “compleet het Noorden kwijt” en had het “Haalt België 2030?” moeten zijn. Waarop een wijs, bedachtzaam man verzuchtte: “Zolang we maar een vijand hebben, hoeven we niet in eigen boezem te kijken... – zo boeren we maar verder”.

België als institutie is al lang niet meer ons grootste probleem, en voor zover het nog institutionele obstakels opwerpt moeten die, in ieders belang, zo snel mogelijk opgeruimd worden.

Niet – zoals de geschiedenis ons leert, inclusief die van onze eigen organisatie – niet door een alliantie aan te gaan met extreem-rechts, maar door de Vlamingen er metterdaad van te overtuigen dat méér Vlaanderen kan zorgen voor een beter Vlaanderen.

En een beter Vlaanderen, voor ons is dat een inclusief Vlaanderen, een Vlaanderen waarin iedereen meetelt en niemand aan z'n lot wordt overgelaten – hoeveel winters we ook nog zwarte sneeuw gaan zien. Een Vlaanderen dus waarin de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen en er geen plaats is voor woekerwinsten terwijl intussen steeds meer Vlamingen hun koopkracht zien wegsmelten aan hetzelfde tempo als de gletsjers dat tegenwoordig doen.

“Haalt Vlaanderen 2030?” – de vraag stellen, bij wijze van wake-up call en, voor wie het nog niet zou begrepen hebben, als knipoog naar het debat dat we 2 jaar geleden organiseerden onder de titel “Haalt België 2030?”, die vraag stellen is makkelijk, een antwoord erop formuleren tegelijk makkelijk en moeilijk. Alles hangt af van wat je onder die op zich simpele ja-nee-vraag verstaat.

Natuurlijk haalt Vlaanderen 2030, of maak er voor mijn part 2050 van, maar zal Vlaanderen dan nog méér zijn dan een administratieve entiteit of, erger nog, de naam van een landstreek? Aan het tempo te zien waarop het draagvlak voor Vlaamse autonomie verkleint en de fierheid wegwijnt om Vlaming te zijn en mee te mogen bouwen aan een échte, dus héchte, Vlaamse gemeenschap, aan dat tempo te zien ligt het antwoord al veel minder voor de hand. Wat alvast wel duidelijk is, is dat we het tij niet gaan keren door neo-nazi's te importeren, hoe muzikaal begaafd ook...

Vrienden, in plaats van naar z'n eigen navel te staren, moet Vlaanderen z'n blik naar omhoog richten en in eigen boezem kijken. In plaats van altijd maar België (of Europa of de vreemdelingen) als alibi in te roepen voor het eigen tekortschieten, moet Vlaanderen voor eigen deur vegen – onze eigen stoep ligt er vuil genoeg bij.

Bij wijze van inleiding is Johan Velghe, onze ondervoorzitter, daarstraks begonnen met dat vegen, kwestie van het goede voorbeeld te geven en de debatten te openen. Hij heeft een hele reeks problemen aangekaart en heel wat vragen opgeworpen, en volgens het verkooppraatje vooraf zou ik in naam van Aan de IJzer nu die vragen moeten beantwoorden, maar dat kan ik niet, dat kunnen wij niet. Wij zijn geen politieke partij die op een berg geld zit en kan uitpakken met een studiedienst om U tegen te zeggen die over alles een duidelijk afgelijnd standpunt klaar heeft.

Dat hebben wij niet, maar wie goed naar de inleiding van onze ondervoorzitter geluisterd heeft zal wel gemerkt hebben dat heel wat van de vragen die hij daarin opwierp retorische vragen waren die alvast een begin van antwoord inhielden en aangaven waar wij naartoe willen en wat de conditio's sine qua non zijn om daar te geraken.

Zo is duidelijk dat onze politici dringend meer oog moeten hebben voor de 'res publica' in plaats van zich te verliezen in politieke spelletjes waarbij de korte termijn en het mekaar afblokken primeren en laksheid regeert.

Zoals het ook duidelijk is dat we er nooit zullen komen als bij elk nieuw probleem dat zich stelt mensen er als de kippen bij zijn om complottheorieën te verspreiden die onze gemeenschap hopeloos verdelen en van onze samenleving al te vaak een naast-mekaar-lewing maken...

Dringendst van al is volgens ons dat eindelijk de "sense of urgency" er komt die onze politici de koe bij de horens doet vatten en voorkomt dat de mensen nog banger en bozer worden dan ze nu al zijn en het bedje van de extremistische partijen van links en van rechts nog verder gespreid wordt.

Armoedebestrijding, het terugdringen van de verkeersonveiligheid, een pensioenhervorming die zorgt voor een fair pensioen i.p.v. de aalmoes waarmee al te velen het thans moeten zien te rooien en een billijke fiscaliteit zijn daarbij absoluut prioritair, wachten op Europa, laat staan op Godot, is uit den boze.

Bij dit alles zijn we er méér dan ooit van overtuigd dat – direct of indirect - de oplossing voor véél van de problemen die zich hier (en in de rest van de wereld) stellen ligt in onze méér dan 100 jaar oude drieledige boodschap van vrede, vrijheid en verdraagzaamheid, ons onvervreemdbaar immaterieel erfgoed.

Vrede, vrijheid en verdraagzaamheid, die vormen een drie-eenheid waarbij het één niet zonder het ander kan. Zo kan vrijheid niet in absolute zin beleefd worden maar enkel in vol respect voor het adagium dat de vrijheid van de één eindigt waar die van de ander begint, wat de nodige verdraagzaamheid impliceert.

Op macro-niveau blijven we wat vrijheid betreft vasthouden aan het zelfbeschikkingsrecht van de volken en het federalistisch principe, gecombineerd met een open blik op de wereld vanuit het besef dat ‘splendid isolation’ méér dan ooit een fata morgana is en samenwerking de sleutel tot een betere wereld.

Wat specifiek ons eigen Vlaanderen betreft kan ik hier alleen maar herhalen dat in de gegeven omstandigheden, met een onvoldoende groot draagvlak bij de bevolking, de invulling van onze al verworven autonomie voorrang heeft op het ten koste van alles uitbreiden ervan. Ook al zou dergelijke uitbreiding – ook dat wil ik hier nog eens herhalen – wellicht een aantal impasses kunnen helpen doorbreken.

Gemeenschapsvorming waarbij via onder meer sociaal-economische rechtvaardigheid een hechte gemeenschap wordt gecreëerd waarbij iedereen zich betrokken voelt en waarop iedereen fier kan zijn, zo’n gemeenschapsvorming is met andere woorden urgenter momenteel dan een volgende halfslachtige staatshervorming.

Met “Yes we can” en “In Vlaanderen telt iedereen mee” daarbij als inspiratiebron, niet “America first” of “Eigen volk eerst”...

Over vrede, hoe die te bewaren of te winnen, hoorden jullie al veel beklijvends uit de mond van Annemarie Gielen en Jenny Vanlerberghe – die ik uitdrukkelijk wens te bedanken voor hun aanwezigheid hier en hun dagdagelijkse inzet voor vrede en verzoening. Dank trouwens ook aan Ludo Abicht en Walter Van den Broeck die zich uitgebreid lieten interviewen en beiden duidelijk maakten dat wij nog altijd een belangrijke rol te spelen hebben.

Graag voeg ik aan de wijze woorden van Annemarie en Jenny nog toe wat VN-secretaris-generaal Gutterez vorig weekend

tweette – ik citeer: “Onze wereld is lang genoeg gegijzeld geweest door kernwapens. Deze instrumenten van de dood garanderen noch overwinning noch veiligheid, hun enige resultaat is vernieling” – einde citaat.

Zoals de frontsoldaten al wisten: oorlog brengt nooit vrede. Duurzame vrede is nooit uit de loop van een geweer of een kanon gekomen en zal ook nooit per drone of ander gesofisticeerd wapentuig besteld worden. Enkel kernwapens bannen zal dus niet volstaan – nee, er moet veel verder gegaan worden, ook als het Vlaamse wapenproducenten – tussen aanhalingstekens – “pijn” zou doen.

“There’s no alternative” wordt vaak, al te vaak, geroepen om ons zaken door de strot te duwen, maar in deze klopt het, toch als we willen dat Vlaanderen, en bij uitbreiding de wereld, nog een eeuwigheid meegaan.

Vrienden, ik voel niet de behoefte veel woorden te verspillen aan heel het Frontnacht/IJzerwake-gedoe, maar doen alsof onze neus bloedt is geen optie. Jullie weten waar wij voor staan, anders waren jullie hier niet, en dat er dus een Grand Canyon ligt tussen Kaaskerke en Steenstrate, ondanks, of nee: mede door het misbruik dat daar gemaakt wordt van symbolen als het Heldenhuldezerkje van Joe English.

Wél wil ik hier de media uitdrukkelijk vragen in plaats van altijd maar te copy-pasten de intellectuele eerlijkheid op te brengen om niet te vergelijken wat onvergelijkbaar is en er mee op te houden de indruk te wekken – bewust of onbewust – dat de IJzerbedevaart de facto een light-versie is van de IJzerwake, dat er dus eigenlijk alleen maar een gradatieverschil is qua zogenaamde radicaliteit.

Vlaamse vrienden, we zijn hier niet met heel velen, maar kwantiteit is niet altijd rechtevenredig met kwaliteit, en

omgekeerd. Op 3 weken na kan iedereen hier tegenwoordig bovendien gans het jaar door terecht om kennis te maken met het verhaal van de Grote Oorlog en dat van de Vlaamse Emancipatie, om zich onder te dompelen in de Nooit Meer Oorlog-sfeer op deze site of om hulde te brengen aan de jongens die hier begraven liggen en de miljoenen andere slachtoffers van oorlog en geweld. En dat dan zonder de associaties met de extreem-rechtse ontsporingen van vroeger – waar we nochtans al héél lang onze lessen uit getrokken hebben - en die van tegenwoordig waarmee we nog altijd af te rekenen hebben door het misbruik dat van de Vlaamse symbolen gemaakt wordt en de eerder gewraakte framing van de IJzerbedevaart als flauw afkooksel van je weet wel...

We zijn met niet zo velen als vroeger, we roeien nu eenmaal tegen de stroom in en dat – aanhalingstekens – ”verkoopt” minder. Maar we zullen dat blijven doen! Omdat we dat verschuldigd zijn aan de jongens die hier leden en stierven, omdat we weten dat de slinger vroeg of laat weer de andere richting uit zal gaan én omdat we ervan overtuigd zijn dat we aan de goede kant van de geschiedenis staan...

Bedankt allemaal voor jullie aanwezigheid. We hebben samen al enkele stenen verlegd in de rivier, en dat willen we blijven doen. Laten we daarom samen met alle mensen van goede wil en het hart op de juiste plaats, méér nog dan voorheen zorg dragen voor mekaar en zo maken dat er straks alvast figuurlijk licht gloort aan het eind van de tunnel, ook als deze winter de elektriciteit uitvalt.